

Warszawa, dnia 24 sierpnia 2011 r.

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

I Prez. 391/11

BSA III – 055 – 114/11

Pan

D. M.

Prezes Zarządu

Fundacji [...]

Postanowienie

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. w związku z jego art. 144 i art. 127 § 3 oraz art. 11 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.), w związku z art. 5 § 2 pkt 3 i pkt 4 k.p.a., w związku z art. 1 ust.1, art. 6 ust.1 i ust. 2 oraz art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm., określanej dalej skrótem: u.d.i.p.), po rozpoznaniu zażalenia – wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 16 sierpnia 2011 r. wniesionego przez Fundację [...] od postanowienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2011 r. (nr I Prez. 391/11, BSA III – 055 – 114/11) o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie udostępnienia Panu D. M., jako Prezesowi Zarządu Fundacji [...], informacji mającej stanowić odpowiedź na pytanie, kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. uprawnienia do korzystania z programu L. utrzymuję w mocy to postanowienie.

Uzasadnienie

Na wstępie należy zaznaczyć, że w niniejszym uzasadnieniu wskazanie na Pana D. M. jako autora określonych wystąpień do Sądu Najwyższego i Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego jest tożsame ze wskazaniem na Prezesa Zarządu Fundacji [...], a więc jako mogącego reprezentować tę Fundację w relacjach z innymi podmiotami.

W uzasadnieniu objętego zażaleniem – wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy postanowienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2011 r. (nr I Prez. 391/11, BSA III – 055 – 114/11) podniesiono przede wszystkim, że:

W piśmie z dnia 22 czerwca 2011 r., (zarejestrowanym w Sądzie Najwyższym między innymi pod numerem BSA III – 055 – 114/11), Pan D. M. przedstawił szereg uwag i pytań dotyczących relacji między Sądem Najwyższym, a Wydawnictwem W. sp. z o.o. Jako podstawę swojego żądania wnioskodawca wskazał art. 2 ust. 1 u.d.i.p.

Zważywszy, że w powyższym piśmie nawiązywano w sposób krytyczny do decyzji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2011 r. (nr BSA III – 055-90/11), której jedynym adresatem był Pan D. M., to w piśmie działającego z upoważnienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Dyrektora Biura Studiów i Analiz SN z dnia 6 lipca 2011 r. (pod czterema numerami: nr BSA III - 055-90/11, BSA III – 055 – 112/11, BSA III – 055 – 113/11, BSA III – 055 – 114/11), zostało sformułowane pytanie, czy wskazane na wstępie tego postanowienia pismo z dnia 22 czerwca 2011 r., a także pozostałe dwa pisma z tego samego dnia, (zarejestrowane w Sądzie Najwyższym pod numerami BSA III – 055 – 112/11 i BSA III – 055 – 113/11), mają być rozpoznane tak, jakby były wnioskami o ponowne rozpatrzenie sprawy w rozumieniu art. 127 § 3 k.p.a. od ww. decyzji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2011 r. lub wnioskami o wyjaśnienie wątpliwości co do treści tej decyzji w rozumieniu art. 113 § 2 k.p.a., czy też wnioskami innej natury.

W piśmie z dnia 12 lipca 2011 r. Pan D. M. jednoznacznie wyjaśnił, że „*tryb zgłoszenia tych pism został w nich wyraźnie określony i był to art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198*

z późniejszymi zmianami)", a zarazem, że „w szczególności nie był to ani art. 128 k.p.a., ani art. 127 § 3 k.p.a., (ani) art. 113 § 2 k.p.a.)”.

W tym stanie rzeczy działający z polecenia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Dyrektor Biura Studiów i Analiz SN w dniu 22 lipca br. udzielił odpowiedzi na trzy wspomniane wystąpienia Pana D. M. z dnia 22 czerwca br. w formie dwóch pism (jednego pod numerem BSA III – 055 – 114/11 oraz drugiego pod podwójnym numerem BSA III – 055 – 112/11 i BSA III – 055 – 113/11), w takim zakresie, w jakim w kwestiach podnoszonych przez wnioskodawcę mogły być udzielone informacje na zasadach określonych w przepisach u.d.i.p.

Te ostatnie odpowiedzi spowodowały wystąpienie przez Pana D. M. do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z czterema kolejnymi pismami z dnia 26 lipca 2011 r., w tym zatytułowanym „Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa” (zarejestrowanym w Sekretariacie Pierwszego Prezesa SN pod numerem I Prez. 391/11), podtrzymującym żądanie udzielenia odpowiedzi na sformułowane w sentencji tego postanowienia pytanie zmierzające w istocie do uzyskania informacji o treści umowy lub umów wiążących Sąd Najwyższy z Wydawnictwem W. Sp. z o.o., na podstawie której lub których Sąd Najwyższy korzysta z programu tego wydawnictwa o nazwie L.

W opisanych okolicznościach konieczne stało się wydanie tego postanowienia z następującym wyjaśnieniem:

Zdaniem Sądu Najwyższego umowy prawa cywilnego łączące organy władzy publicznej z podmiotami trzecimi, działającymi w sferze prawa prywatnego (tu: z wydawnictwem - właścicielem określonego oprogramowania informatycznego), nie należą do kategorii informacji publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 i art. 6 u.d.i.p., a w konsekwencji nie mogą być udostępniane każdemu zainteresowanemu ich treścią na zasadach i w trybie określonym przepisami tej ostatniej ustawy. Takie umowy nie należą bowiem w szczególności do kategorii „dane publiczne” w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 u.d.i.p. Umowa prawa cywilnego, w której tylko jedną ze stron jest organ władzy publicznej nie ma cech dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 6 ust.2 u.d.i.p., albowiem nie zawiera jedynie oświadczenia woli lub wiedzy funkcjonariusza publicznego, lecz także oświadczenie woli przedstawiciela drugiej strony, nie będącej w danym wypadku żadnym z podmiotów wymienionych w art. 4 ust. 1 lub ust. 2 u.d.i.p. Objęte wnioskiem Pana D. M. informacje są przedmiotem korespondujących

ze sobą oświadczeń woli dwóch stron umowy, a nie stanowią jedynie oświadczenia przedstawiciela Sądu Najwyższego.

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej nie reguluje wprost sytuacji, jaka zaistniała w niniejszej sprawie, w której organ władzy publicznej ma rozpoznać żądanie udzielania informacji będącej w jego posiadaniu, która nie jest jednak informacją publiczną w rozumieniu jej przepisów.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy należy przyjmować, że w zakresie w niej nie uregulowanym stosuje się przepisy k.p.a. o postępowaniu decyzyjnym, a zatem również regulacje dotyczące wszczęcia takiego postępowania. Faktem jest, że jedyną alternatywą w stosunku do rzeczywistej realizacji wniosku o udostępnienie informacji publicznej jest wydanie decyzji o odmowie jej udzielenia lub o umorzeniu postępowania (w tym drugim wypadku, wyłącznie w sytuacji przewidzianej w art. 14 ust. 2 u.d.i.p).

Artykuł 61a § 1 k.p.a. stanowi, że gdy żądanie, o którym mowa w art. 61 k.p.a. (tu: żądanie wszczęcia postępowania, w którym mogłoby dojść do wydania decyzji administracyjnej), zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania.

Przedstawione powyżej okoliczności przemawiają za ustaleniem, że w niniejszej sprawie zachodzą inne uzasadnione przyczyny w rozumieniu art. 61a § 1 k.p.a. wskazujące na konieczność odmowy wszczęcia postępowania w sprawie udostępnienia Panu D. M. informacji w formie odpowiedzi na pytanie, kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. Sp. z o.o. uprawnienia do korzystania z programu L.

Odpowiedź na tak ujęte pytanie równoznaczna byłaby bowiem z przedstawieniem wnioskodawcy danych, które nie są informacją publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Z tak uzasadnionym postanowieniem nie zgodziła się Fundacja [...], reprezentowana przez Pana D. M., składając w dniu 16 sierpnia 2011 r. zażalenie – wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W uzasadnieniu tego środka prawnego wskazano na orzeczenia sądów administracyjnych, wydane jednak pod rządami przepisów obowiązujących przed 11 kwietnia 2011 r., w których dano wyraz przekonaniu, że na wniosek o udostępnienie

informacji publicznej, który nie dotyczy jednak udostępnienia takiej informacji, należy udzielić odpowiedzi w formie „zwykłego pisma”.

Powoływany w skarżonym postanowieniu art. 61a § 1 k.p.a., dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2011 Nr 6, poz.18), wszedł w życie z dniem 11 kwietnia 2011 r., a zatem nie mógł stanowić przedmiotu rozważań ani wyroku WSA w Olsztynie z dnia 17 lutego 2009 r., II SA/OI 991/08, ani wyroku WSA w Gliwicach z dnia 18 marca 2008 r., IV SA/GI 1215/2007, ani innych orzeczeń, do których się w tych wyrokach nawiązuje.

Występujący z zażaleniem – wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy nie wykazał również, że odpowiedź na pytanie, kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. Sp. z o.o. uprawnienia do korzystania z programu L. mieści się w definicji informacji publicznej w rozumieniu art. 1 ust.1 u.d.i.p.

Żądanie udzielenia odpowiedzi na takie pytanie nie jest tożsame w szczególności z żądaniem udostępnienia danych publicznych lub o majątku publicznym w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 lub pkt 5 u.d.i.p., lecz jest równoznaczne z żądaniem udostępnienia umowy lub umów prawa cywilnego wiążących Sąd Najwyższy z Wydawnictwem W. Sp. z o.o., a więc z podmiotem prawa prywatnego nie podlegającego przepisom ustawy o dostępie do informacji publicznej poza sytuacjami enumeratywnie wymienionymi w tej ustawie.

Jak zostało wcześniej wyjaśnione Fundacji [...] właściwe organy kontroli Rzeczypospolitej Polskiej miały możliwość oceny prawidłowości, w tym zgodności z przepisami o finansach publicznych, wydatkowania przez Sąd Najwyższy środków z budżetu Państwa na zakup od Wydawnictwa W. sp. z o.o. uprawnień do korzystania z programu L. Jak dotychczas żadna z tych kontroli nie zgłaszała uwag w tym zakresie.

Otwarta formuła art. 6 ust. 1 u.d.i.p. nie pozwala także na sformułowanie domniemania, by każda informacja znajdująca się w posiadaniu podmiotu

określonego rodzajowo w art. 4 ust. 1 lub ust. 2 tej ustawy stanowiła informację publiczną w rozumieniu jej art. 1 ust. 1.

Z tych przyczyn wniesiony przez Fundację [...], wymieniony na wstępie środek zaskarżenia, nie zasługiwał na uwzględnienie. W konsekwencji, kierując się treścią art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. w związku z art. 144 i art. 127 § 3 tego kodeksu, a także w powiązaniu z innymi przepisami powołanymi w podstawie prawnej niniejszego postanowienia, należało utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie z dnia 3 sierpnia 2011 r.

Od niniejszego postanowienia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia tego postanowienia stosownie do treści art. 3 § 2 pkt 2, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.).

Stanisław Dąbrowski